

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je. *No one should be attacked for whom they are.*

IN IUSTITIA

In IUSTITIA, o.p.s. | Rybná 24 | 110 00 Praha 1 | IČ 26569655 | www.in-ius.cz

Lidé s postižením požadují větší ochranu před násilím, čelí mu až dvakrát častěji než lidé bez postižení

Představitelé organizací lidí s postižením připravili Memorandum o ochraně lidí s postižením před násilím. Slavnostní Vyhlášení Memoranda se uskutečnilo 1. prosince 2022 v tiskovém sálu Úřadu vlády České republiky, záštitu mu udělila vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková. Dokument shrnuje aktuální poznatky z praxe a výzkumu, které poukazují na nedostatečnou ochranu lidí s postižením před násilím, a vyzývá ke konkrétním krokům, které pomohou ochranu zdravotně postižených před diskriminací a všemi formami násilí posílit.

Projevy násilí na lidech s postižením jsou různé – od ponižování, výsměchu a nadávek přes výhrůžky násilím, omezování osobní svobody, fyzické a sexuální násilí až po zanedbávání péče či finanční vykořisťování. Častější napadání lidí s postižením oproti lidem bez postižení potvrzují výzkumy. Týká se to jak obecného násilí, tak předsudečného násilí – tedy takového násilí, které je motivované předsudky útočníka vůči některé společenské skupině.

„Šetření Agentury EU pro základní práva zjistilo, že obětí fyzického násilí byli lidé s postižením skoro dvakrát častěji. Z výzkumu In IUSTITIA vyplývá, že obětí předsudečného násilí pro zdravotní postižení se v posledních pěti letech stal každý druhý respondent. To jsou alarmující čísla. Musíme s nimi něco dělat,“ upozorňuje vedoucí výzkumného oddělení In IUSTITIA Václav Walach.

Navzdory četnosti útoků nechrání trestní právo lidí s postižením dostatečně. „Potřebujeme legislativní změnu. V současnosti trestní zákoník neposkytuje dostatečnou ochranu lidem se zdravotním postižením, ale ani dalším ohroženým skupinám, včetně lidí napadených pro sexuální orientaci nebo genderovou identitu. Antidiskriminační a přestupkový zákon přitom předsudečné útoky pro tyto charakteristiky zohledňuje. Není tudíž žádný důvod, proč by je měl trestní zákoník opomíjet,“ poukazuje ředitelka organizace In IUSTITIA Klára Kalibová.

Kromě nutnosti právní úpravy organizace lidí s postižením v Memorandu apelují na to, že orgány činné v trestním řízení, ale i mnohé organizace pomáhající obětem dostatečně nezohledňují specifické potřeby lidí s postižením. Vyzývají státní orgány, vládu i další zainteresované instituce ke konkrétním krokům (viz text memoranda), které přispějí k vytvoření prostředí, kde budou podporována, chráněna a prosazována lidská práva a základní svobody lidí s postižením.

„Plně podporuji konkrétní opatření uvedená v Memorandu. Lidé s postižením jsou daleko častěji obětí útoků z nenávisli a čelí různým formám útlaku, je potřeba zajistit jejich dostatečnou ochranu a věnovat tomuto tématu zásadní pozornost,“ uvádí vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková. „Násilí na lidech s postižením je závažným problémem, ke kterému dochází ve vyšší míře v institucích, ale nevyhýbá se ani soukromí a osobním vztahům lidí s postižením,“ doplňuje.

In IUSTITIA

Nikdo nesmí být napadán pro to, kým je. *No one should be attacked for whom they are.*

In IUSTITIA, o.p.s. | Rybná 24 | 110 00 Praha 1 | IČ 26569655 | www.in-ius.cz

Na čtvrtěčném Vyhlášení Memoranda o ochraně lidí s postižením před násilím dokument slavnostně podepsalo 18 organizací. „Obecně jsem proti jakémukoliv druhu násilí, včetně předsudečného, navíc pokud směřuje k nějaké oslabené skupině obyvatel,“ říká David Lukeš z Centra Paraple, které je jedním ze signatářů. „Podstatou naší činnosti je provázení lidí po poranění míchy v nové životní situaci a chtěli bychom, aby jejich životy nebyly ovlivněny dalšími zbytečnými traumaty. Některé prožívané chvíle lidí s hendikepem jsou velmi dehonestující a nepatří do moderní demokratické společnosti. Děkujeme za snahu tuto situaci změnit,“ dodává.

K 18 organizacím se nyní mohou připojit další organizace i jednotlivci. Memorandum lze podepsat online na adrese [Memorandum o ochraně lidí s postižením před násilím | e-petice.cz](http://Memorandum_o_ochrane_lidi_s_postizenim_před_násilím_e-petice.cz).

Aktivity související s memorandem podpořila Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

Organizace In IUSTITIA se od roku 2009 zabývá prevencí předsudečného násilí a pomocí lidem, kteří předsudečné násilí zažili. Napadeným osobám nabízí zdarma sociální a právní poradenství a právní zastoupení v celé ČR. Dále realizuje vzdělávací kurzy pro skupiny ohrožené předsudečným násilím nebo pro odborníky a odbornice, kteří s ohroženými skupinami přicházejí do kontaktu. In IUSTITIA se zabývá také výzkumem a monitoruje předsudečné násilí v českém prostředí. Disponuje nejucelenějším přehledem informací o předsudečném násilí, a to i ve srovnání se zahraničím.

Iceland
Liechtenstein
Norway

**Active
citizens fund**

| Nadace OSF

VDV
VÝBOR DOBRÉ VŮLE
Nadace Oleg Havlové

